

# LATVIJAS UN PASAULES VĒSTURE

## Centralizētā eksāmena programma

### Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus vēsturē atbilstoši 2008.gada 2.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.715 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu standartiem" prasībām mācību priekšmetā *Latvijas un pasaules vēsture (14.pielikums)*.

### Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 12.klases izglītojamie un citi interesenti, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu Latvijas un pasaules vēsturē.

### Eksāmena darba uzbūve

Eksāmena uzdevumi ir latviešu valodā. Darbam ir viens variants. Eksāmens sastāv no trim daļām. Pirmā daļa ir zināšanas, otrā daļa – vēstures avotu analīze. Otrās daļas uzdevumos jāveic darbs ar dažādiem informācijas avotiem (vēsturnieku un laikabiedru pretrunīgiem izteikumiem un vērtējumiem, attēliem, u.c.), kas pārbauda izglītojamo vispārējās prasmes un iemaņas vēsturē. Trešā daļa ir argumentēts pārspriedums. Tas ir radošs uzdevums, kas pārbauda izglītojamo prasmes izmantot vēstures faktu un jēdzienu zināšanas izvirzītās problēmas risināšanā.

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1.	9	50	40	40
2.	19	50	40	90
3.	1	24	20	60
Kopā	29	124	100	190

Pārbaudes darbā ietverts Latvijas un pasaules vēstures standarta 10. – 12. klasei obligātais saturs.

2.tabula. Tēmu īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs	Izziņas darbības līmeņi			Kopā darbā, %
	Iegaumēšana un izpratne, %	Zināšanu un prasmju lietošana, %	Analīze un produktīvā darbība, %	
Zināšanas un izpratne par pasaules, Eiropas, Latvijas vēstures notikumiem, cēloņsakarībām, par personības vietu un lomu vēstures procesā.				30 – 32
Zināšanas par Eiropas politiskās kartes būtiskākajām izmaiņām, izpratne par Baltijas politiskās kartes izmaiņām no viduslaikiem līdz mūsdienām.				6 – 8
Izpratne par vēstures avotu funkcijām un nozīmi, prasme analizēt, vērtēt, klasificēt informācijas avotus, skaidrot dažādus viedokļus par lokālo,				41 – 43

nacionālo un globālo vēstures procesu attīstību. Izpratne par etniskās un nacionālās identitātes veidošanos Latvijā un Eiropā, par Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma veidošanos, reliģiju ietekmi Latvijas vēsturē.				
Spēja izmanto vēstures zināšanas sarežģītu un pretrunīgu vēstures situāciju un jautājumu izpratnē un skaidrošanā.				16 – 18
Spēja būt demokrātiskam, tolerantam un valstiski domājošam.				3 – 5
Kopā	29 – 31	47 – 49	20 – 22	100

### Uzdevumu veidi

Darbā ietverti vienkārši un strukturēti uzdevumi. Uzdevumi pēc satura un formas ir ar atšķirīgām grūtības pakāpēm.

Pirmajā daļā ir testa veida uzdevumi. Otrajā daļā ir vairāku pakāpju uzdevumi. Trešā daļa ir strukturēts pārspriedums. Izglītojamais izvēlas vienu tēmu no četrām piedāvātajām un raksta aptuveni 200 vārdus garu radošu darbu, kurā pamato savu viedokli, strukturē saturu, izmanto atbilstošus vēstures faktus, lieto vēstures jēdzienus un izdara secinājumus. Visi argumentētie pārspriedumi tiek vērtēti pēc vienādiem kritērijiem.

Aiz katra uzdevuma norādīts maksimālais iegūstamo punktu skaits par šo uzdevumu.

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veids	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles	3	21	15
Savietošanas	6	29	23
Īso atbilžu	7	18	2
Strukturēts	11	28	35
Nestrukturēts eseju uzdevums	2	28	23

### Vērtēšanas kārtība

Eksāmena kopējo vērtējumu iegūst, statistiski analizējot izglītojamā iegūto punktu summu trīs daļās un saskaņojot ar vērtējuma līmeņu aprakstu.

### Palīg līdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darbs veicams ar pildspalvu.